

PHONG CÁCH NGHỆ THUẬT TRONG THIẾT KẾ TRANG THÔNG TIN ĐIỆN TỬ LĨNH VỰC GIÁO DỤC ĐẠI HỌC Ở VIỆT NAM

Đoàn Thị Kim Dung¹

Tóm tắt: Bài viết tập trung phân tích phong cách thẩm mỹ trong thiết kế trang thông tin điện tử của một số cơ sở giáo dục đại học tiêu biểu tại Việt Nam, bao gồm Đại học Quốc gia Hà Nội, Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh, Trường Đại học Mỹ thuật Việt Nam, cùng các mô hình quốc tế như RMIT University Vietnam và Fulbright University Vietnam. Trên cơ sở tiếp cận liên ngành giữa mỹ thuật học, thiết kế giao diện và truyền thông số, nghiên cứu khảo sát mối quan hệ giữa ngôn ngữ tạo hình, cấu trúc giao diện và bản sắc học thuật của từng cơ sở đào tạo.

Kết quả cho thấy, mặc dù cùng vận dụng các nguyên tắc thiết kế hiện đại như bố cục lưới, thiết kế đáp ứng và định hướng trải nghiệm người dùng, mỗi trường lại hình thành một phong cách thẩm mỹ riêng gắn với đặc trưng tổ chức. Đại học Quốc gia Hà Nội thể hiện phong cách học thuật chuẩn mực, tối giản; Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh mang tính hiện đại, năng động và định hướng công nghệ; Trường Đại học Mỹ thuật Việt Nam nổi bật với ngôn ngữ tạo hình giàu biểu cảm và bản sắc nghệ thuật; trong khi RMIT và Fulbright thể hiện xu hướng thiết kế tương tác, cá nhân hóa và kể chuyện thương hiệu.

Từ đó, bài viết khẳng định rằng thiết kế trang thông tin điện tử không chỉ là giải pháp kỹ thuật mà còn là phương tiện biểu đạt văn hóa tổ chức, triết lý giáo dục và chiến lược xây dựng bản sắc số của các trường đại học trong bối cảnh chuyển đổi số.

Từ khóa: Thiết kế giao diện; trang thông tin điện tử; thẩm mỹ học; giáo dục đại học; nhận diện thương hiệu; trải nghiệm người dùng (UX/UI); chuyển đổi số giáo dục.

1. MỞ ĐẦU

Thiết kế trang thông tin điện tử không chỉ là sự sắp đặt nội dung và hình ảnh, mà còn là một quá trình sáng tạo nhằm tối ưu trải nghiệm người dùng và truyền tải bản sắc thương hiệu của cơ sở giáo dục. Mỗi phong cách thiết kế phản ánh một triết lý thẩm mỹ và chiến lược giao tiếp riêng, góp phần định hình cách người học, giảng viên và công chúng tiếp cận thông tin trong môi trường số. Việc nhận diện và vận dụng đúng phong cách giúp hệ thống thông tin giáo dục trở nên hấp dẫn, hiệu quả và phù hợp với mục tiêu truyền thông của tổ chức.

2. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Phương pháp nghiên cứu

¹ Trường Đại học Mỹ thuật Công nghiệp

Bài viết sử dụng phương pháp tiếp cận liên ngành giữa mỹ thuật học, thiết kế giao diện số và truyền thông giáo dục nhằm phân tích phong cách thẩm mỹ trong thiết kế trang thông tin điện tử của các cơ sở giáo dục đại học. Trên cơ sở đó, nghiên cứu vận dụng kết hợp các phương pháp nghiên cứu sau:

- Phương pháp phân tích – tổng hợp tài liệu được sử dụng nhằm hệ thống hóa các quan điểm lý luận về thiết kế giao diện, trải nghiệm người dùng (UX/UI), nhận diện thương hiệu và thẩm mỹ học trong môi trường số. Các tài liệu chuyên ngành trong và ngoài nước giúp xác lập cơ sở lý luận cho việc nhận diện các phong cách thiết kế trang thông tin điện tử trong lĩnh vực giáo dục đại học.

- Phương pháp khảo sát, quan sát trực quan được áp dụng đối với giao diện trang thông tin điện tử của một số cơ sở giáo dục đại học tiêu biểu ở Việt Nam, gồm: Đại học Quốc gia Hà Nội, Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh, Trường Đại học Mỹ thuật Việt Nam, RMIT University Vietnam và Fulbright University Vietnam. Nội dung khảo sát tập trung vào bố cục giao diện, màu sắc, kiểu chữ, hệ thống hình ảnh, khả năng tương tác, cấu trúc điều hướng và tính nhất quán trong nhận diện thương hiệu.

- Phương pháp so sánh đối chiếu được sử dụng nhằm làm rõ sự khác biệt và tương đồng trong phong cách thiết kế giữa các cơ sở đào tạo công lập truyền thống, trường nghệ thuật chuyên ngành và các mô hình đại học quốc tế. Qua đó, nghiên cứu chỉ ra mối quan hệ giữa triết lý giáo dục, bản sắc học thuật và phong cách thiết kế giao diện số.

- Phương pháp phân tích trường hợp điển hình (case study) được vận dụng để đi sâu phân tích đặc trưng phong cách thẩm mỹ của từng trang thông tin điện tử, từ đó nhận diện xu hướng thiết kế nổi bật trong giáo dục đại học hiện nay.

Việc kết hợp các phương pháp trên giúp bài viết tiếp cận vấn đề nghiên cứu theo cả chiều sâu lý luận và thực tiễn, đồng thời góp phần làm rõ vai trò của thiết kế trang thông tin điện tử như một phương tiện biểu đạt văn hóa, bản sắc và chiến lược truyền thông của các cơ sở giáo dục đại học trong bối cảnh chuyển đổi số.

2.2. Một số phong cách thiết kế trang thông tin điện tử trong lĩnh vực giáo dục hiện nay

- Phong cách truyền thống

Phong cách thiết kế truyền thống trong trang thông tin điện tử là sự kế thừa và vận dụng các nguyên tắc thiết kế kinh điển, nhấn mạnh tính tin cậy, trang trọng và khả năng đọc dễ dàng. Phong cách này hướng đến việc tạo dựng cảm giác quen thuộc, ổn định và bền vững cho người dùng, đồng thời thể hiện hình ảnh chuyên nghiệp của tổ chức. Đặc trưng của phong cách truyền thống thể hiện qua bố cục có trật tự, thường dựa trên hệ thống lưới chuẩn mực, giúp sắp xếp các khối nội dung cân đối và logic. Giao diện ưu tiên bảng màu trung tính như trắng, xám, xanh đậm hoặc be nhạt, tạo cảm giác hài hòa và nhã nhặn. Kiểu chữ có chân (serif) như Times New Roman hay Georgia được sử dụng phổ biến nhằm gợi lên tính học thuật, sự nghiêm túc và độ tin cậy trong truyền đạt thông tin.

Các yếu tố đồ họa, hiệu ứng động hoặc chuyển cảnh được tiết chế ở mức tối thiểu, giúp trang thông tin điện tử tải nhanh và tập trung vào nội dung. Chính sự giản dị và ổn định này khiến phong cách truyền thống trở thành lựa chọn phù hợp cho các trường đại học, viện nghiên cứu, cơ quan nhà nước hoặc các trang tin học thuật, nơi cần thể hiện uy tín, chuẩn mực và sự nghiêm cẩn. So với các xu hướng thiết kế đương đại, phong cách truyền thống vẫn giữ được giá trị lâu bền nhờ sự nhất quán, rõ ràng và khả năng định hướng người dùng hiệu quả. Nhờ sự quen thuộc và tính ổn định trong tổ chức thông tin, phong cách này giúp người truy cập dễ dàng điều hướng, đọc hiểu và tin tưởng vào nội dung được trình bày, từ đó tạo nên một trải nghiệm ổn định và đáng tin cậy trong môi trường số.

- Phong cách hiện đại

Phong cách hiện đại là sự kết hợp hài hòa giữa tinh thần tối giản, tính công năng và ứng dụng công nghệ tiên tiến. Triết lý của phong cách hiện đại đặt người dùng làm trung tâm, nhấn mạnh tính dễ sử dụng, khả năng truy cập đa nền tảng và bố cục logic dựa trên lưới. Màu sắc trong thiết kế hiện đại có độ tương phản cao, đi cùng các phông sans-serif mạnh mẽ để đảm bảo tính rõ ràng và phân cấp thông tin hiệu quả. Các yếu tố hình ảnh, video, chuyển động và thiết kế đáp ứng được sử dụng có chừng mực, nhằm tạo nên giao diện sinh động, linh hoạt nhưng không rườm rà. Phong cách hiện đại thường được áp dụng cho các trường đại học định hướng nghiên cứu, đổi mới và hội nhập quốc tế, thể hiện tinh thần khoa học, sáng tạo và chuyên nghiệp.

- Phong cách tối giản

Phong cách tối giản hay phong cách thiết kế tối giản đề cao sự tinh gọn, loại bỏ yếu tố thừa để tập trung vào nội dung và chức năng cốt lõi. Dựa trên triết lý “Less is more” của Ludwig Mies van der Rohe, phong cách này hướng đến giao diện gọn gàng, dễ đọc và trực quan. Sự tinh giản được thể hiện qua việc sử dụng khoảng trắng có chủ đích, bảng màu trung tính kết hợp một màu nhấn, kiểu chữ sans-serif rõ ràng và bố cục cân đối. Trong lĩnh vực giáo dục, phong cách tối giản giúp người học dễ tập trung vào nội dung, giảm tải nhận thức và tạo cảm giác chuyên nghiệp, đáng tin cậy. Tuy nhiên, để tránh đơn điệu, nhà thiết kế cần đảm bảo mỗi chi tiết đều có mục đích rõ ràng và đóng góp vào trải nghiệm tổng thể.

- Phong cách lấy người dùng làm trung tâm

Phong cách lấy người dùng làm trung tâm (User-Centered Design - UCD) không chỉ là một phong cách mà còn là một triết lý thiết kế xuyên suốt. Trọng tâm của UCD là nhu cầu, hành vi và trải nghiệm của người dùng thực tế, được xác định thông qua nghiên cứu, khảo sát và thử nghiệm liên tục. Quy trình thiết kế xoay quanh việc tạo ra giao diện trực quan, dễ hiểu và có khả năng phản hồi cao, đảm bảo mọi tính năng đều phục vụ mục tiêu học tập, tra cứu và tương tác của người dùng. Phong cách này thể hiện rõ tinh thần nhân văn trong thiết kế số, giúp trang thông tin điện tử trở thành không gian học tập thân thiện, đồng thời nâng cao uy tín học thuật và sự hài lòng của người sử dụng.

- Phong cách dạng lưới

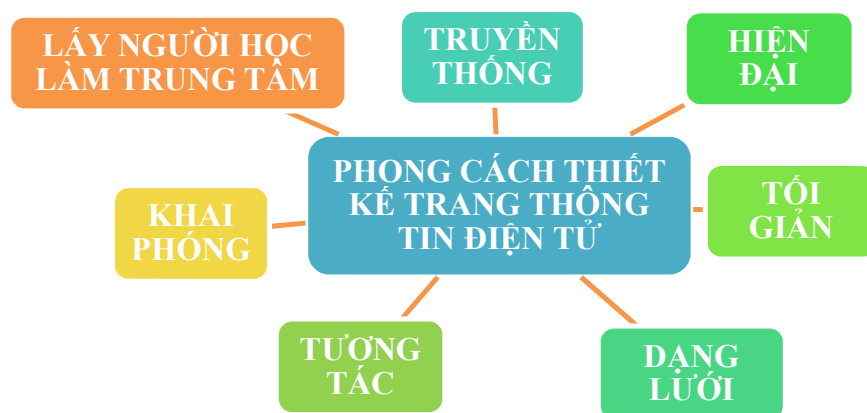
Phong cách dạng lưới (Grid-based Design) là phương pháp sắp xếp nội dung dựa trên hệ thống hàng và cột, tạo khung cấu trúc ổn định cho bố cục trang. Hệ thống lưới giúp các thành phần như văn bản, hình ảnh, video, biểu tượng được căn chỉnh chính xác, tạo cảm giác cân bằng và dễ định hướng. Nhờ cấu trúc rõ ràng, phong cách này hỗ trợ người dùng quét thông tin nhanh chóng, đồng thời đảm bảo khả năng hiển thị tốt trên mọi thiết bị. Thiết kế dạng lưới cũng giúp tiêu chuẩn hóa các thành phần giao diện, nâng cao tính đồng bộ và hiệu quả trong phát triển TTTĐT. Tuy nhiên, việc sử dụng lưới cần linh hoạt; kết hợp các bố cục bất đối xứng hoặc phân cấp để tạo điểm nhấn thị giác và tránh sự cứng nhắc.

- Phong cách tương tác

Phong cách tương tác (Interaction Design - IxD) tập trung vào việc tạo nên các trải nghiệm số có ý nghĩa thông qua hành vi và phản hồi giữa người dùng và hệ thống. Thay vì chỉ chú trọng hình thức, phong cách này quan tâm đến cách người dùng thao tác nhấp, cuộn, rê chuột, nhập liệu và phản ứng của giao diện đối với mỗi hành động đó. Mỗi yếu tố tương tác như nút bấm, menu, biểu mẫu hay hiệu ứng chuyển động đều được thiết kế nhằm đảm bảo thông tin phản hồi rõ ràng, mượt mà và nhất quán. Việc áp dụng hiệu ứng động, phản hồi màu sắc hay các chuyển tiếp tinh tế không chỉ nâng cao tính thẩm mỹ mà còn giúp người dùng cảm nhận trang thông tin như một môi trường sống động, thân thiện và trực quan. Trong bối cảnh giáo dục trực tuyến, thiết kế tương tác góp phần tăng cường tính trải nghiệm, giúp người học chủ động hơn trong hành trình tiếp nhận tri thức.

- Phong cách thiết kế khai phóng

Phong cách thiết kế khai phóng không phải một thể loại chuẩn mực trong phân loại giao diện, mà là cách gọi ẩn dụ gắn với tinh thần tự do, thử nghiệm của giáo dục khai phóng. Trọng tâm không nằm ở một bộ quy tắc hình thức cố định, mà ở tư duy phá cách có kiểm soát, ưu tiên khám phá ý tưởng, chấp nhận rủi ro thẩm mỹ và cho phép nhiều khả thể trình bày để khơi gợi tư duy phản biện. Giao diện theo hướng này có thể sử dụng bố cục phi đối xứng, nhịp điệu khoảng trắng bất quy tắc, kết hợp kiểu chữ đa giọng và tương phản màu nhằm tạo điểm nhấn khái niệm; có thể đan xen hình ảnh, minh họa, hoặc chuyển động vi mô như một lớp nghĩa bổ sung cho nội dung. Tuy khuyến khích sự tự do sáng tạo, thử nghiệm nhưng thiết kế khai phóng vẫn phải tuân thủ các quy định về việc xây dựng một trang thông tin điện tử như dễ hiểu, điều hướng rõ ràng, khả năng truy cập... Vì vậy, nguyên tắc vận hành là thử nghiệm trong giới hạn, sáng tạo được biện minh bằng mục tiêu học thuật, có hệ thống phân cấp thông tin minh bạch, kiểm tra thông tin với người dùng thật và sẵn sàng hiệu chỉnh khi phá cách làm suy giảm tính rõ ràng. Kết quả của phong cách này là một trải nghiệm khác biệt, kích thích khám phá và đối thoại tri thức.

Sơ đồ: Phong cách thiết kế trang thông tin điện tử lĩnh vực giáo dục

Nhìn chung, các phong cách thiết kế trang thông tin điện tử trong lĩnh vực giáo dục đều hướng đến mục tiêu chung là tối ưu hóa trải nghiệm người dùng, truyền tải thông tin học thuật và tạo dựng hình ảnh thương hiệu của cơ sở đào tạo. Việc lựa chọn phong cách phù hợp phụ thuộc vào đặc trưng tổ chức, nhóm người dùng mục tiêu và chiến lược truyền thông của từng đơn vị. Trong bối cảnh chuyên đổi số, một giao diện được thiết kế hài hòa giữa thẩm mỹ, công năng và tính nhân văn sẽ không chỉ là công cụ cung cấp thông tin, mà còn là không gian tri thức, sáng tạo và kết nối trong môi trường giáo dục đại học hiện đại.

2.3. Phong cách thẩm mỹ trong thiết kế trang thông tin điện tử của một số trường đại học tiêu biểu ở Việt Nam hiện nay

Tác giả lựa chọn 05 trường đại học có tính đại diện nhằm mục đích đảm bảo tính đối chiếu, phân tích và khái quát hóa. Đại học Quốc gia Hà Nội (ĐHQGHN), Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh (ĐHQGTPHCM), Trường Đại học Mỹ thuật Việt Nam (ĐHMTVN), Đại học RMIT (Úc) và ĐH Fullbright (Hoa Kỳ) tại Việt Nam. Đây là 5 cơ sở đào tạo bậc đại học nhưng khác biệt về mô hình tổ chức, triết lý giáo dục vì vậy cũng có những đặc trưng riêng trong phong cách thiết kế trang thông tin điện tử của nhà trường.

Việc lựa chọn 02 trường đại học quy mô cấp quốc gia, đa ngành, đa lĩnh vực ở 2 miền Bắc và Nam, cùng 01 trường đại học ngành mỹ thuật, về cơ bản đảm bảo tính đại diện cho hệ thống các trường đại học công lập ở Việt Nam. Bên cạnh đó, việc nghiên cứu, phân tích phong cách thiết kế trang thông tin điện tử của trường Đại học RMIT và trường Đại học Fullbright chủ yếu mang tính chất so sánh, đối chiếu, làm nổi bật hơn thực trạng thiết kế trang thông tin điện tử của các cơ sở đào tạo bậc đại học, cũng như làm rõ hơn vai trò của triết lý giáo dục, quan điểm đào tạo của mỗi nhà trường đối với việc xây dựng trang thông tin điện tử và việc chú trọng đến tính thẩm mỹ của trang thông tin điện tử.

2.3.1. Đại học Quốc gia Hà Nội

ĐHQGHN là một trong hai hệ thống đại học công lập trọng điểm quốc gia, biểu trưng cho tinh thần tiên phong và đổi mới trong lĩnh vực giáo dục đại học và nghiên cứu khoa học của Việt Nam. Tiền thân của trường là Viện Đại học Đông Dương, được thành lập năm 1906, sau đó phát triển thành Trường Đại học Quốc gia Việt Nam dưới sự chỉ đạo của Chủ tịch Hồ Chí Minh sau Cách mạng tháng Tám, và được tái lập vào năm 1993 trên cơ sở hợp nhất nhiều trường đại học hàng đầu tại Hà Nội. Quá trình hình thành này thể hiện tính kế thừa và phát triển liên tục của một mô hình đại học đa ngành, đa lĩnh vực, gắn với lịch sử và tiến trình phát triển của giáo dục Việt Nam hiện đại.

Hiện nay, ĐHQGHN bao gồm nhiều trường đại học thành viên và viện nghiên cứu chuyên ngành như Đại học Khoa học Tự nhiên, Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Đại học Ngoại ngữ, Đại học Kinh tế, Đại học Công nghệ, Đại học Giáo dục và Đại học Y Dược. Hệ thống này tạo nên một mạng lưới đào tạo và nghiên cứu liên ngành, cung cấp nguồn nhân lực chất lượng cao cho nhiều lĩnh vực, từ khoa học tự nhiên, công nghệ, y học đến kinh tế, xã hội và nhân văn, vì thế TTTĐT cũng có nhiều trang thành viên liên kết với nhau.

Trang thông tin điện tử của ĐHQGHN phản ánh trực tiếp bản sắc học thuật, tính chuẩn mực và uy tín thương hiệu của một đại học tổng hợp hàng đầu. Bố cục được tổ chức theo nguyên tắc thiết kế dạng lưới, giúp sắp xếp các khối nội dung, tin tức, sự kiện, thông báo và liên kết một cách cân đối, khoa học và dễ theo dõi. Trang chủ được chia thành các vùng chức năng rõ ràng, với hệ thống menu điều hướng trực quan, cho phép người dùng nhanh chóng truy cập các chuyên mục như *Giới thiệu*, *Tuyển sinh*, *Đào tạo*, *Nghiên cứu khoa học*, *Hợp tác quốc tế* và *Tuyển dụng*. Bố cục dạng công thông tin điện tử giúp đảm bảo tính hệ thống, trong khi khoảng trắng được sử dụng hợp lý để tạo cảm giác thoáng đãng và giảm tải thị giác. Màu sắc chủ đạo của trang là xanh dương, trắng và xám, gợi cảm giác tin cậy, nghiêm túc và chuyên nghiệp những đặc trưng thường thấy trong thiết kế giao diện của các tổ chức học thuật lớn. Kiểu chữ sans-serif trung tính (Roboto, Arial) mang lại khả năng đọc rõ ràng, đồng thời giữ tính nhất quán với nhận diện thương hiệu của trường. Hệ thống biểu tượng và hình ảnh được chọn lựa tối giản, mang tính chức năng cao, trong đó hình ảnh minh họa chủ yếu là các sự kiện học thuật, cơ sở vật chất và hoạt động nghiên cứu phản ánh tính xác thực và khách quan trong truyền thông học thuật. Thiết kế giao diện hướng đến sự tối giản, hiện đại và chức năng, phù hợp với tôn chỉ “chính xác - khoa học - minh bạch”. Các liên kết đến trang thông tin điện tử của các trường thành viên và đơn vị trực thuộc được bố trí logic, giúp tạo ra một hệ sinh thái thông tin đồng bộ và xuyên suốt. Về trải nghiệm người dùng, trang web được tối ưu hóa cho thiết bị di động, đảm bảo khả năng hiển thị và tương tác mượt mà trên nhiều nền tảng. Các tương tác động tĩnh như hiệu ứng di chuột, thay đổi màu nút hoặc phản hồi trực quan được ứng dụng ở mức vừa phải, tạo cảm giác sinh động nhưng không làm mất đi sự nghiêm túc. Cách tiếp cận này phù hợp với định hướng thiết kế lấy người dùng làm

trung tâm (User-Centered Design - UCD), giúp trang web trở nên thân thiện, dễ điều hướng và phù hợp với đa dạng đối tượng từ sinh viên, phụ huynh đến nhà nghiên cứu và đối tác quốc tế. Trang thông tin điện tử của ĐHQGHN thể hiện hiệu quả cao trong việc truyền tải hình ảnh học thuật, tính chuyên nghiệp và độ tin cậy của một đại học trọng điểm quốc gia. Cấu trúc khoa học, nội dung được cập nhật thường xuyên và ngôn ngữ trình bày rõ ràng giúp người dùng dễ dàng tiếp cận thông tin. Tuy nhiên, một số điểm vẫn có thể được cải thiện, như tăng cường tính thống nhất giao diện giữa các trang thành viên, hoặc ứng dụng thêm nội dung đa phương tiện (video, infographic, dữ liệu tương tác) để tăng tính trực quan và hấp dẫn đối với người dùng trẻ.

Nhìn chung, trang thông tin điện tử ĐHQGHN là ví dụ điển hình cho phong cách thiết kế học thuật tối giản và hiện đại, tuân thủ các nguyên tắc thiết kế lấy người dùng làm trung tâm, đồng thời thể hiện rõ triết lý “hàn lâm - chuẩn mực - hội nhập”. TTTĐT không chỉ là công cụ truyền tải thông tin, mà còn là biểu tượng số của ĐHQGHN trong kỷ nguyên chuyển đổi số giáo dục, góp phần khẳng định vị thế của trường như một trung tâm tri thức và nghiên cứu hàng đầu Việt Nam và khu vực.

Hình 1. Tông xanh nhã nhặn trên TTTĐT ĐHQGHN, Nguồn: vnu.edu.vn/home/

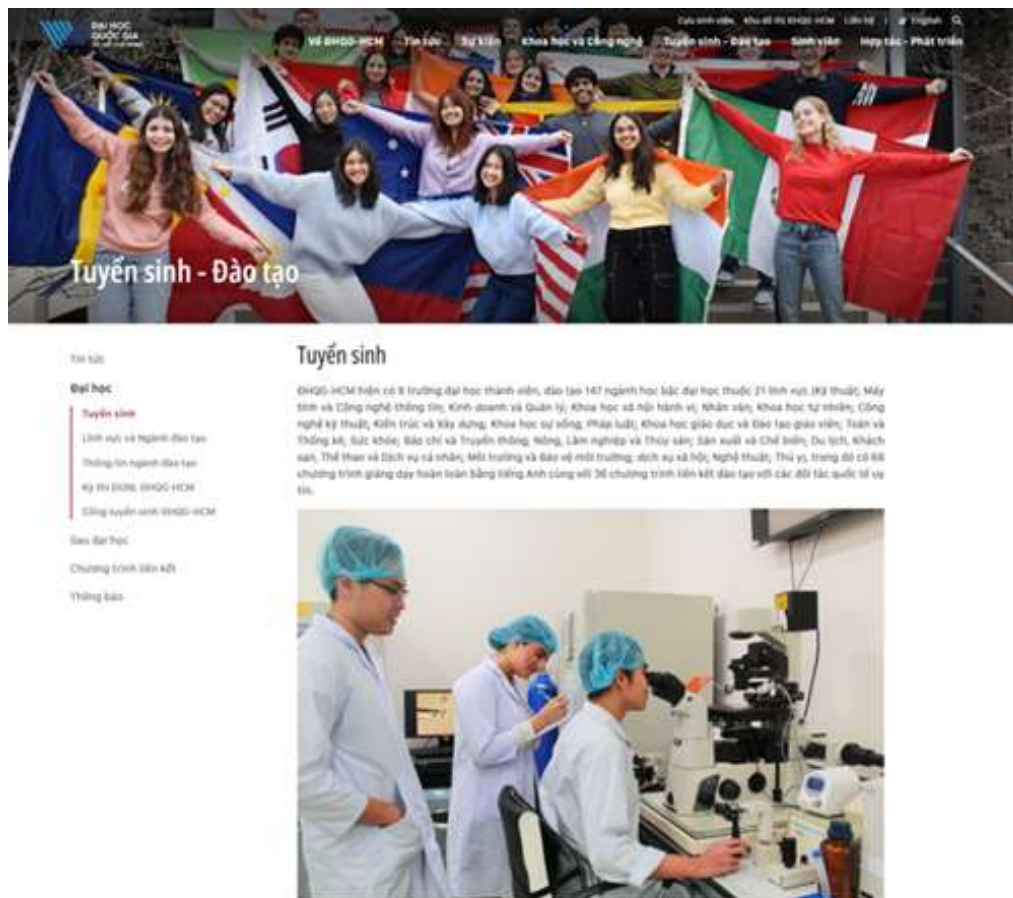
2.3.2. Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh

ĐHQGTPHCM là hệ thống đại học trọng điểm ở phía Nam, giữ vai trò đầu mối đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao và thúc đẩy nghiên cứu đổi mới sáng tạo. Thành lập theo Nghị định 16/CP ngày 27/01/1995, ĐHQG-HCM kế thừa các cơ sở đại học lâu đời của thành phố và phát triển theo mô hình đa ngành, đa lĩnh vực gắn với nhu cầu phát triển của vùng kinh tế trọng điểm phía Nam. Cấu trúc tổ chức hiện gồm các trường thành viên: Bách khoa (HCMUT), Khoa học Tự nhiên (HCMUS), Khoa học Xã hội và Nhân văn

(HCMUSSH), Kinh tế - Luật (UEL), Công nghệ Thông tin (UIT), Quốc tế (IU), An Giang (AGU), cùng các viện/khoa trực thuộc và đơn vị dịch vụ, hình thành hệ sinh thái học thuật công nghệ quy mô lớn.

Trang thông tin điện tử của ĐHQG-HCM thể hiện thẩm mỹ hiện đại, năng động, định hướng công nghệ, phù hợp định vị một trung tâm đổi mới sáng tạo. Bố cục dựa trên hệ lưới rõ ràng nhưng cho phép linh hoạt mô-đun: các khối tin/bài, sự kiện và liên kết nhanh trình bày theo dạng thẻ (card layout), thuận tiện cho quét thông tin và tái sắp xếp trên thiết bị di động. Không gian trắng được dùng có chủ đích để giảm tải thị giác. Bảng màu chủ đạo xanh dương và trắng kết hợp điểm nhấn tươi (vàng/cam) tạo cảm giác trẻ trung, khuyến khích tương tác. Hình ảnh ưu tiên các hoạt động nghiên cứu, đổi mới sáng tạo, sinh viên, doanh nghiệp, phản ánh thể mạnh công nghệ và tính mở của hệ thống. Kiểu chữ sans-serif hiện đại (như Averta trong hệ nhận diện) bảo đảm độ rõ ràng và nhất quán. Điều hướng được thiết kế trực quan với các mục cốt lõi như *Giới thiệu*, *Tin tức*, *Tuyển sinh*, *Đào tạo*, *Nghiên cứu*, *Đối ngoại*. Các liên kết tới trang thông tin điện tử trường thành viên được gom nhóm logic, tạo cảm giác một hệ sinh thái thông tin thống nhất. Thiết kế responsive bảo đảm trải nghiệm ổn định trên nhiều thiết bị, micro-interactions (hiệu ứng hover, phản hồi nút) sử dụng ở mức tối thiểu cần thiết để tăng tính thân thiện mà không gây sao nhãng. Nội dung được biên mục rõ: tuyển sinh (quy chế, phương thức, ngành đào tạo), tin tức, sự kiện và chuyên mục nghiên cứu (dự án, công bố, hợp tác), đáp ứng đa dạng đối tượng người dùng.

Trang thông tin điện tử ĐHQG-HCM là ví dụ điển hình của phong cách hiện đại định hướng người dùng, giàu tính hệ thống và hiệu quả truyền thông. Hai điểm có thể nâng cấp (1) tăng mức đồng bộ nhận diện và trải nghiệm giữa trang chủ và các site thành viên; (2) mở rộng nội dung đa phương tiện (video, infographic, dữ liệu tương tác) để làm nổi bật thành tựu nghiên cứu và nâng cao khả năng kể chuyện thương hiệu. Nhìn chung, giao diện hiện tại truyền tải tốt hình ảnh mở, sáng tạo, hướng tương lai của ĐHQG-HCM, đồng thời đáp ứng yêu cầu tra cứu thông tin học thuật trong bối cảnh chuyển đổi số.

Hình 2. Giao diện tối giản trên TTTĐT Đại học Quốc gia Tp. HCM

Nguồn: www.vnuhcm.edu.vn

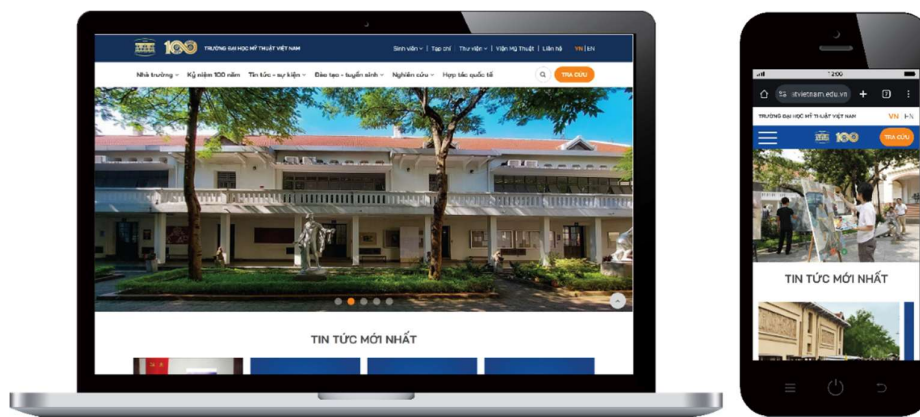
2.3.3. Trường Đại học Mỹ thuật Việt Nam

ĐHMTVN không chỉ là một cơ sở đào tạo mà còn là một di sản văn hóa của nền giáo dục nghệ thuật Việt Nam, nơi đã ươm mầm và phát triển nhiều thế hệ họa sĩ, nhà điêu khắc và nhà nghiên cứu mỹ thuật tài năng. Tiền thân của trường là Trường Cao đẳng Mỹ thuật Đông Dương, thành lập năm 1925, được xem là cái nôi hình thành nền mỹ thuật hiện đại Việt Nam. Trường có hệ thống đào tạo gồm các khoa chuyên sâu như Hội họa, Đồ họa, Điêu khắc, Thiết kế đồ họa, Sư phạm mỹ thuật, Lý luận và Lịch sử mỹ thuật.

Trang thông tin điện tử của ĐHMVN thể hiện rõ tinh thần học thuật và bản sắc nghệ thuật, một sự kết hợp giữa phong cách thiết kế truyền thống trang trọng và tư duy sáng tạo đương đại. Bố cục tổng thể được xây dựng cân đối, logic, giúp người dùng dễ dàng truy cập vào các chuyên mục như Giới thiệu, Đào tạo, Tuyển sinh, Nghiên cứu khoa học và Hoạt động triển lãm. Menu điều hướng rõ ràng, ổn định giúp trải nghiệm người dùng liền mạch, trong khi khoảng trắng được sử dụng có chủ đích nhằm tôn vinh các hình ảnh

nghệ thuật yếu tố trung tâm của một trường đào tạo mỹ thuật. Màu sắc chủ đạo của website là các gam trung tính như trắng, xám và đen, kết hợp nhẹ nhàng với các tông đỏ đô hoặc lam nhạt để tạo điểm nhấn thẩm mỹ. Sự tiết chế này mang lại cảm giác sang trọng, tinh tế và làm nổi bật các tác phẩm nghệ thuật được trưng bày. Hình ảnh tác phẩm của sinh viên và giảng viên xuất hiện nổi bật trên trang chủ, vừa tạo điểm nhấn thị giác vừa thể hiện giá trị thương hiệu và triết lý giáo dục của trường coi sáng tạo và nhân văn là cốt lõi của đào tạo nghệ thuật. Kiểu chữ serif hoặc display font được chọn lọc nhằm gợi cảm giác cổ điển, nghiêm túc nhưng vẫn đảm bảo tính dễ đọc. So với các trang thông tin điện tử giáo dục khác có xu hướng hiện đại hóa mạnh mẽ và sử dụng nhiều tương tác động, giao diện của ĐHMTVN có phần tĩnh và cổ điển hơn, song điều này không làm giảm giá trị mà ngược lại, tạo nên một phong cách đặc thù phản ánh đúng tinh thần nghệ thuật truyền thống kết hợp hiện đại. Việc giản lược hiệu ứng đồ họa giúp người xem tập trung hơn vào nội dung học thuật và hình ảnh nghệ thuật, đồng thời duy trì tốc độ tải nhanh và khả năng truy cập ổn định trên cả máy tính lẫn thiết bị di động. Các chuyên mục được tổ chức hợp lý, đảm bảo khả năng tra cứu nhanh các thông tin cần thiết, từ tin tức, hoạt động học thuật đến các sự kiện triển lãm. Trang web ưu tiên sự rõ ràng, nhất quán và khả năng đọc dễ dàng, phù hợp với đặc trưng của một cơ sở học thuật lâu đời. Tuy nhiên, để đáp ứng tốt hơn nhu cầu tương tác của người dùng trong thời đại số, giao diện có thể được cải tiến bằng cách bổ sung các yếu tố chuyển động tinh tế hoặc không gian hiển thị trực quan hơn cho các bộ sưu tập tác phẩm.

Nhìn chung, trang thông tin điện tử của ĐHMTVN là sự kết tinh giữa truyền thống và hiện đại, giữa giá trị học thuật và ngôn ngữ nghệ thuật. Thiết kế vừa mang tính trang trọng, đáng tin cậy, vừa thể hiện bản sắc sáng tạo và tinh thần tự do của môi trường nghệ thuật. Website không chỉ là kênh truyền tải thông tin mà còn là một không gian triển lãm trực tuyến, nơi người xem có thể cảm nhận được chiều sâu văn hóa và tinh thần sáng tạo đặc trưng của trường. Với định hướng tiếp tục đổi mới trong truyền thông học thuật, việc kết hợp hài hòa giữa yếu tố thẩm mỹ và trải nghiệm người dùng sẽ giúp trang web của ĐHMTVN trở thành biểu trưng số cho nền mỹ thuật Việt Nam đương đại, lan tỏa di sản và khẳng định vị thế của trường trong không gian giáo dục nghệ thuật quốc gia và quốc tế.

Hình 3. Giao diện tối ưu của ĐHMTVN

Nguồn: www.mythuatvietnam.edu.vn

2.3.4. Trường Đại học RMIT

Đại học RMIT là một trong những cơ sở giáo dục tiên phong tại Việt Nam trong việc ứng dụng công nghệ thông tin vào quản lý học tập và thiết kế giao diện học vụ. Với triết lý đào tạo thực tiễn và định hướng doanh nghiệp, website và hệ thống học tập của RMIT (như LMS và dashboard cá nhân) mang tính tương tác rất cao. Thiết kế ĐH RMIT đại diện cho phong cách thiết kế tương tác hiện đại, phản ánh phong cách tối ưu thao tác người học, tích hợp phản hồi thời gian thực, tùy biến dữ liệu và kết nối hệ thống học vụ.

Tại Đại học RMIT Việt Nam, phong cách thiết kế tối giản được triển khai một cách hệ thống và có chủ đích, thể hiện trong bảng màu gồm ba tông trắng, xám, đỏ, kiểu chữ sans-serif (Roboto, Lato), cấu trúc lưới mô-đun, biểu tượng đơn tuyến và điều hướng theo hành trình người học (Study - Research - Life at RMIT - About). Mỗi thành tố thiết kế đều tuân theo tư duy chuẩn hóa toàn cầu, giúp tăng độ rõ ràng, khả năng truy xuất và nhận diện học thuật. Giao diện của RMIT thể hiện sự đồng bộ giữa tạo hình tối giản và định vị thương hiệu quốc tế: “RMIT’s digital identity reflects our commitment to cutting-edge education and global learning experience” (Bản sắc số của RMIT phản ánh cam kết của nhà trường đối với nền giáo dục tiên phong và trải nghiệm học tập toàn cầu” [11].

2.3.5. Trường Đại học Fulbright Việt Nam

Đại học Fulbright Việt Nam là một mô hình giáo dục mới theo định hướng khai phóng, quốc tế hóa và đa ngành. Nhà trường tập trung đầu tư vào thương hiệu thị giác và triết lý giáo dục nhân văn, giao diện website của Fulbright thể hiện rõ phong cách thiết kế kể chuyện, sử dụng hình ảnh người học thực tế, màu sắc cảm xúc và bố cục linh hoạt. Giao diện của trường đại diện cho phong cách thiết kế khai phóng, nhấn mạnh cá nhân hóa, kết nối cảm xúc và bản sắc học thuật.

Đại học Fulbright Việt Nam tiếp cận phong cách thiết kế tối giản theo hướng kể

chuyện cá nhân hóa. Thiết kế sử dụng màu sắc trung tính (tím pastel, cam đất, trắng), hình ảnh thực tế không dàn dựng, trích dẫn sinh viên và biểu tượng gọn nhẹ. Cấu trúc dọc được ưu tiên để dẫn dắt trải nghiệm người dùng qua từng chương mục nội dung.

3. KẾT LUẬN

Nghiên cứu đã chỉ ra rằng phong cách thẩm mỹ trong thiết kế trang thông tin điện tử của các trường đại học không mang tính đồng nhất mà được kiến tạo trên cơ sở bản sắc học thuật, mô hình đào tạo và định vị thương hiệu của từng cơ sở. Các trường như Đại học Quốc gia Hà Nội và Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh đại diện cho xu hướng thiết kế học thuật chuẩn mực và hiện đại hóa hệ thống thông tin; Trường Đại học Mỹ thuật Việt Nam thể hiện rõ đặc trưng thẩm mỹ nghệ thuật với tính biểu cảm cao; trong khi RMIT University Vietnam và Fulbright University Vietnam phản ánh các xu hướng thiết kế quốc tế như tương tác hóa, cá nhân hóa và kể chuyện thương hiệu.

Điểm chung nổi bật giữa các giao diện là sự tuân thủ các nguyên tắc thiết kế lấy người dùng làm trung tâm, khả năng thích ứng đa nền tảng và tính nhất quán trong nhận diện thương hiệu. Tuy nhiên, sự khác biệt về phong cách thẩm mỹ cho thấy thiết kế giao diện không thể áp dụng một mô hình chung, mà cần được xây dựng trên cơ sở đặc trưng văn hóa tổ chức và mục tiêu phát triển của từng trường.

Trong bối cảnh chuyển đổi số và hội nhập quốc tế, trang thông tin điện tử ngày càng trở thành một “không gian học thuật số”, nơi hội tụ giữa tri thức, công nghệ và nghệ thuật. Vì vậy, việc nghiên cứu và phát triển thiết kế giao diện không chỉ nhằm nâng cao trải nghiệm người dùng mà còn góp phần quan trọng trong việc xây dựng bản sắc số, tăng cường năng lực truyền thông và khẳng định vị thế của các cơ sở giáo dục đại học Việt Nam trong hệ thống giáo dục toàn cầu.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Đại học Quốc gia Hà Nội: <https://www.vnu.edu.vn>
2. Đại học Quốc gia TP.HCM: <https://www.vnuhcm.edu.vn>
3. Krug, S. (2014), *Don't Make Me Think: A Common Sense Approach to Web Usability* (3rd ed.), New Riders.
4. Fulbright University Vietnam: <https://fulbright.edu.vn>
5. Garrett, J. J. (2011), *The Elements of User Experience: User-Centered Design for the Web and Beyond* (2nd ed.), New Riders.
6. Hassenzahl, M. (2010), *Experience Design: Technology for All the Right Reasons*, Morgan & Claypool.
7. Lidwell, W., Holden, K., & Butler, J. (2010), *Universal Principles of Design*, Rockport Publishers.
8. Norman, D. A. (2013), *The Design of Everyday Things* (Revised and Expanded Edition), Basic Books.

9. Preece, J., Rogers, Y., & Sharp, H. (2015), *Interaction Design: Beyond Human-Computer Interaction* (4th ed.), Wiley.
10. RMIT University Vietnam: <https://www.rmit.edu.vn>
11. RMIT University (2022), *Hướng dẫn nhận diện thương hiệu RMIT* (Brand Guidelines), RMIT University, Melbourne.
12. Trường Đại học Mỹ thuật Việt Nam: <https://mythuatvietnam.edu.vn>
13. Tufte, E. R. (2001), *The Visual Display of Quantitative Information* (2nd ed.), Graphics Press.

ARTISTIC STYLES IN THE DESIGN OF ELECTRONIC INFORMATION PORTALS IN HIGHER EDUCATION IN VIETNAM

Doan Thi Kim Dung

Abstract: *This article focuses on analyzing the aesthetic styles in the design of electronic information portals of several representative higher education institutions in Vietnam, including Vietnam National University, Hanoi, Vietnam National University Ho Chi Minh City, Vietnam University of Fine Arts, as well as international models such as RMIT University Vietnam and Fulbright University Vietnam. Based on an interdisciplinary approach combining art studies, interface design, and digital communication, the study examines the relationship between visual language, interface structure, and the academic identity of each educational institution.*

The findings indicate that although all institutions employ modern design principles such as grid layouts, responsive design, and user experience orientation, each university has developed its own distinctive aesthetic style associated with its organizational characteristics. Vietnam National University, Hanoi demonstrates a standardized and minimalist academic style; Vietnam National University Ho Chi Minh City reflects a modern, dynamic, and technology-oriented approach; Vietnam University of Fine Arts stands out with an expressive visual language and strong artistic identity; while RMIT University Vietnam and Fulbright University Vietnam embody trends of interactive design, personalization, and brand storytelling.

Accordingly, the article affirms that the design of electronic information portals is not merely a technical solution but also a medium for expressing organizational culture, educational philosophy, and digital identity-building strategies of universities in the context of digital transformation.

Keywords: *Interface design; electronic information portal; aesthetics; higher education; brand identity; user experience (UX/UI); educational digital transformation.*

(Ngày Tòa soạn nhận được bài: 08-12-2025; ngày phản biện đánh giá: 20-12-2025; ngày chấp nhận đăng: 26-01-2026)